

henfigtsmæssigt, at der er foreslaaet, at Sogneraadet skal være Indberetter af, hvad der foregaaer i Skolecommissjonen. I Modsetning til den høitærede Minister forekommer det mig, at der netop derved vil undgaaes unødvendigt Skriveri, thi vi maae dog gaae ud fra, at naar der skal fattes nogen Beslutning af Betydning, maa Sogneraadet høres, og altsaa skulde Sagen ellers gaae tilbage igjen, men det er da meget bedre, at den gaaer igjennem Sogneraadet, inden den gaaer til de høiere Autoriteter. Jeg skal dog indrømme overfor den høitærede Minister, at det maaffee i nogle Henseender vil være urigtigt at gjøre Sogneraadet til Indberetter. Det kunde for Exempel tænkes, at saadanne aarlige Indberetninger som den schematiske Indberetning, der skal afgives om Skolevæsenets Tilstand, vilde naar de skulde gaae igjennem Sogneraadet, kunne foraarsage lidt Skriveri, som ganske vist vilde være overflødig, men det staaer jo i vor Magt at forandre Bestemmelsen derhen, at kun Sager, der angaae Skolebestyrelsen, skulde gaae gjennem Sogneraadet. — Bestemmelserne i §. 2 om de Sager, hvorpaa Skolecommissjonen skal have Indflydelse, ere for mig i alt Væsentligt tilfredsstillende. For Exempel det, at det er udeladt, at Skolecommissjonen skal have Indflydelse paa, om Skolestuen maa benyttes til andre Ting end til Underviisning, finder jeg rigtigt, ligesom jeg finder det fuldkommen i sin Orden, at Skolecommissjonen ikke bestemmer Examen, thi jeg har været Vidne til, at en Præst paa egen Haand — ikke engang Bæveren har været tilstede og heller ikke Skolecommissjonens øvrige Medlemmer — har bekendtgjort en Examenstdag og bestemt denne til en ganske ubekvem Dag, ikke alene for Commissjonen til at overhøre, men ogsaa for Beboerne i Districtet og for Sogneraadet, idet den indtraf paa en Markedsdag. Med Hensyn til det Deconomiske har jo ogsaa den høitærede Minister erkjendt, at det var vigtigt, at Skolecommissjonen som saadan ingen Indflydelse burde have derpaa. — Slutteligen maa jeg bemærke, at jeg betragter Skolecommissjonen som en temmelig død Institution. Den er ikke directe udgaaet fra Forældrene, og man

kan derfor heller ikke forlange, at Medlemmerne i denne Commissjon, eller at navnlig Præsten som sædt Formand for den skulde have den Interesse for denne Gjerning; som man ellers kunde vente. Jeg troer derfor, at de fleste Klager, som ville komme hertil, snarere vilde gaae ud paa, at Commissjonen gjør for Lidt end for Meget, thi den vil efter min Overbeviisning, som sagt, foretage sig temmelig Lidt. En Commissjon, som ikke er udgaaet fra Forældrene, der ere de rette Ansvarhavende, vil altid være saaledes stillet. Præstens hele Stilling i Skolecommissjonen efter Loven af 6te Juli 1867 og efter hans hele personlige Udvikling medfører, at han faaer en Indflydelse i Commissjonen, som han vistnok ikke burde eller skulde have. Lovforslaget indskrænker i alt Fald hans Myndighed noget, og jeg kan naturligvis derfor ikke Andet end samflemme med det, skjøndt jeg ønsker, at det var muligt at faae vedtaget en Ændring omtrent som saa: „Slutningspunctumet i Landcommunallovens § 16 ophæves“, thi derved vilde Skoletilsynet simplificeres noget.

J. J. Christensen: Jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at det Almindelige er, at Skolecommissjonierne snarere foretage sig for Lidt end for Meget, men derimod kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem i Duffet om, at Skolecommissjonsinstitutionen slet ikke var til. Det forekommer mig, at Skolecommissjonen med dens lovmæssig bestemte Hverv og Opgave maa føle sig mere directe forpligtet til at tage Skolevæsenet under sit umiddelbare Tilsyn, end naar et saadant Tilsyn overlodes Sogneraadet i dets Heelhed. At vi ere uenige i dette Punkt grunder sig maaffee paa det noget forskjelligte Syn, vi have paa, hvad der meest tjener til Skolevæsenets Læve. Det ærede Medlem har vistnok en større Tro end jeg til, at Befolkningen nu er naaet til den Modenhed, at man uden Fare kan lade den selv tage Skolevæsenet i sin Haand. Jeg haaber, at vi skulle naae hertil, men jeg drifter mig ikke til allerede nu at lægge en saa udelukkende og afgjørende Indflydelse i Befolkningens Haand. Jeg troer, at Tilstanden som den nu er, indeholder en